

ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ (ЕСИ) ФОНДОВЕ
И ЕВРОПЕЙСКИЯТ ФОНД ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНВЕСТИЦИИ (ЕФСИ)
ОСИГУРЯВАНЕ НА КООРДИНАЦИЯ, ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ

март 2016 г.

ЗАЩО СА НЕОБХОДИМИ КООРДИНИРАНИ ДЕЙСТВИЯ НА ЕВРОПЕЙСКО РАВНИЩЕ, ЗА ДА СЕ ПРОМЕНИ ХОДЪТ НА НИЗХОДЯЩАТА ТЕНДЕНЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В ЕВРОПА?

Световната икономическа и финансова криза доведе до рязък спад на инвестициите в цяла Европа, което попречи за реализирането на съществени инвестиции в инфраструктурата, иновациите и финансирането на МСП. В момента инвестициите в Европа са намалели с 15 % спрямо нивата си отпреди кризата.

Потребностите от инвестиции са значителни и е налице ликвидност, но много потенциални инвестиции не се осъществяват поради различни финансови и нефинансови бариери. Доверието на инвеститорите е ниско поради икономическата нестабилност, както и поради регулаторни и други неясноти.

Европа трябва да се справи с този недостиг на инвестиции, за да се възстанови от кризата и да укрепи своята конкурентоспособност в световен мащаб. Ето защо са необходими колективни усилия на европейско равнище, за да се изведе Европа на пътя на икономическото възстановяване. В този контекст Комисията реши да се справи с недостига на инвестиции, като стартира Плана за инвестиции за Европа.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ЕВРОПЕЙСКИЯТ ФОНД ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНВЕСТИЦИИ (ЕФСИ)?

Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) е в основата на [Плана за инвестиции за Европа](#). Европейската комисия и групата на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) създадоха ЕФСИ, за да се помогне за преодоляването на недостига на инвестиции в ЕС чрез мобилизиране на частно финансиране за стратегически инвестиции.

Чрез ЕФСИ групата на ЕИБ осигурява финансиране за икономически и технически жизнеспособни проекти, включително проекти с по-висок рисков профил в сравнение с обичайните дейности на ЕИБ. Акцент се поставя върху следните ключови сектори: (i) транспорт, енергетика и цифрова икономика; (ii) околна среда и ресурсна ефективност; (iii) човешки капитал, култура и здравеопазване; (iv) научни изследвания, развойна дейност и иновации; (v) подкрепа за МСП и дружества със средна пазарна капитализация.

[ЕФСИ](#) може да финансират инвестиционни платформи, чрез които да се предоставят финансови средства за множество инвестиционни проекти с тематичен или географски акцент, както и за операции на националните насърчителни банки (ННБ).

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ?

Съществуват пет [европейски структурни и инвестиционни фонда](#) (ЕСИФ):

- Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР)
- Европейският социален фонд (ЕСФ)
- Кохезионният фонд (КФ)
- Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)
- Европейският фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР)

Тези фондове споделят обща правна рамка (Регламента за общоприложимите разпоредби), но също така са предмет на определени регламенти за отделните фондове¹. Европейските структурни и инвестиционни фондове са важни елементи, допринасящи за целите на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. През периода 2014—2020 г. ще бъдат инвестирани 454 млрд. евро в 500 програми, които ще са насочени към стратегически области, генериращи растеж, основно в сферата на научните изследвания, развитата дейност и иновациите, подкрепата за МСП, нисковъглеродната икономика и информационните и комуникационните технологии.

Средствата по ЕСИФ се предоставят посредством съфинансирани на национално равнище многогодишни програми, одобрени от Комисията и изпълнявани от държавите членки и техните региони при споделено управление. Местните органи отговарят за подбора, изпълнението и мониторинга на проектите, подкрепяни от ЕСИФ.

[Реформираната рамка на ЕСИФ за периода 2014—2020 г.](#) е с разширен обхват, в който освен безвъзмездните средства е включено и използването на финансови инструменти.

1 За допълнителна информация вж. http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_bg.htm

КАКВИ СА ОСНОВНИТЕ РАЗЛИКИ МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ И ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНВЕСТИЦИИ?

Рисковият профил, критериите и начинът на предоставяне са различни.

ЕСИФ

В рамките на **ЕСИФ** могат да се финансират проекти посредством безвъзмездни средства и финансови инструменти и ЕСИФ са част от програмите, изпълнявани от управляващите органи в държавите членки.

ЕФСИ

ЕФСИ предлага инструменти за рисково финансиране (не безвъзмездна помощ) чрез Европейската инвестиционна банка без географски или секторни квоти, а въз основа на пазарното търсене за финансиране на инвестиции.

КАКВА Е ПОЛЗАТА ОТ ВЗАИМНО ДОПЪЛВАЩОТО СЕ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕФСИ И ЕСИФ?

ЕСИФ и ЕФСИ могат да подпомогнат колективните и координираните усилия за справяне със спада на инвестиции в Европа или в определен регион.

ЕСИФ и ЕФСИ могат да мобилизират допълнителни инвестиции чрез взаимно допълване и чрез мобилизиране на максимален брой частни фондове. Тези фондове са проектирани по различен начин, но се допълват по отношение на обосновката, структурата и законодателната рамка. Те се подсилват взаимно.

Те могат да бъдат съчетани по няколко начина в зависимост от съответната инвестиция. Съчетаването на ЕСИФ и ЕФСИ може да е от особен интерес в някои страни или сектори, където ЕСИФ предлагат широки възможности, а самостоятелното използване на ЕФСИ все още не е навлязло в пълна степен.

Всеки проект, който е икономически и технически рентабилен, има потенциал да благоприятства растежа и създаването на работни места в ЕС и съответства на политиките на ЕС, би могъл да получи средства от ЕФСИ и от ЕСИФ.

Регионалните органи ще имат възможност да постигнат допълнителни въздействия чрез съвместни инвестиции с ЕФСИ (принос от ЕФСИ и всякакви други съинвеститори привлечени от ЕФСИ). Отпуснатите средства на регионално равнище не само защитават инвестициите по линия на ЕСИФ, но също така предоставят на всеки регион (съгласно негова регионална програма) възможност да привлече инвестиции по линия на ЕФСИ за региона.

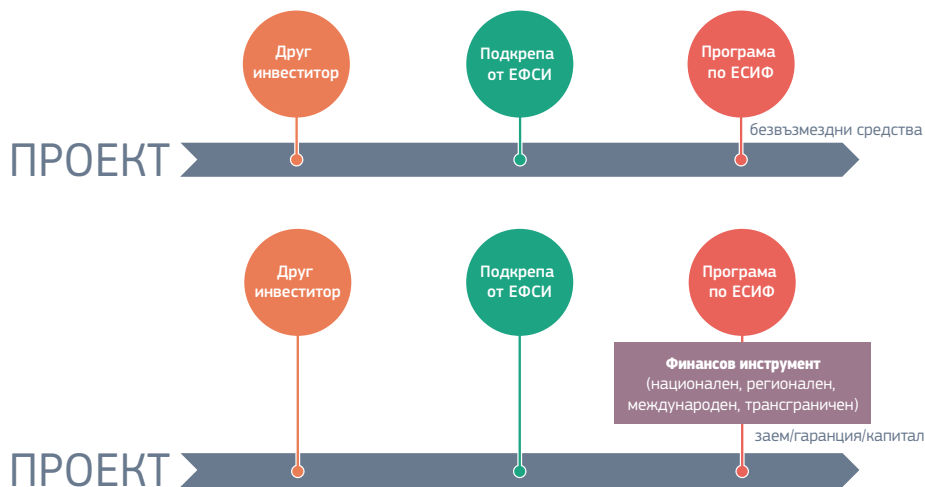

КАКВИ СА РАЗЛИЧНИТЕ НАЧИНИ, ПО КОИТО ЕСИФ МОГАТ ДА СЕ СЪЧЕТАВАТ С ЕФСИ?

ЕСИФ могат да се съчетават с ЕФСИ по различни начини:

1. Съчетаване на ЕСИФ и ЕФСИ **директно на равнище проект:**

Допустим за финансиране проект получава финансиране в рамките на програма по ЕСИФ (под формата на безвъзмездни средства или чрез финансов инструмент), от ЕФСИ и евентуално от други инвеститори, привлечени от ЕСИФ и ЕФСИ.

2. Съчетаване на ЕСИФ и ЕФСИ на **равнище инвестиционна платформа**:

Управляващият орган може да поиска да създаде **нова** инвестиционна платформа (разглеждана като финансов инструмент), в която ЕФСИ и други инвеститори да инвестират своите средства, включително под формата на пластов фонд.

Друга възможност е управляващият орган да трансформира средствата в рамките на програма по ЕСИФ в **съществуваща** инвестиционна платформа (разглеждана като финансов инструмент), която е създадена със средства от ЕФСИ на национално, регионално, транснационално или трансгранично равнище. Платформата за инвестиции тогава ще инвестира средствата в рамките на програма по ЕФСИ и отделен ЕСИФ в проекти (могат да участват и други инвеститори).

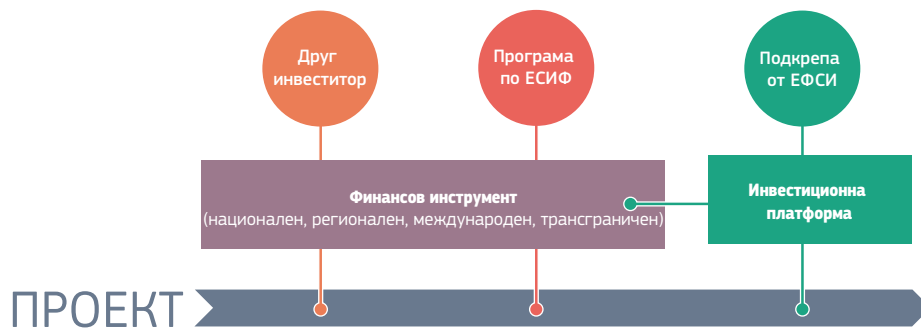

3. Съчетаване на ЕСИФ и **подкрепата от ЕФСИ (предоставена от инвестиционна платформа)** на равнище финансов инструмент или на равнище проект:

В този сценарий управляващият орган създава финансов инструмент, в който инвестиционната платформа, създадена с подкрепа от ЕФСИ, участва като инвеститор. Също могат да участват и други инвеститори. Финансовият инструмент тогава ще инвестира средствата в рамките на програма по ЕФСИ и отделен ЕСИФ в проекти (могат да участват и други инвеститори).

Друг вариант може да е с намеса от страна на инвестиционна платформа, създадена с подкрепа от ЕФСИ директно на равнище проект за всяка отделна сделка.

МОГАТ ЛИ ЕСИФ ДА ДОПРИНАСЯТ КЪМ ЕФСИ?

Средствата по програма в рамките на ЕСИФ не могат да се прехвърлят пряко към ЕФСИ.

МОГАТ ЛИ СРЕДСТВА ОТ ЕФСИ ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ КАТО НАЦИОНАЛНО СЪФИНАНСИРАНЕ ПО ПРОГРАМА В РАМКИТЕ НА ЕСИФ?

Като се има предвид нейното естество и структура, помощта от ЕФСИ за даден проект не може да се счита за национално съфинансиране по програма в рамките на ЕСИФ.

Въпреки това, национално съфинансиране по програма в рамките на ЕСИФ все още може да се предостави чрез друг финансов продукт на ЕИБ/ЕИФ, било то чрез заем по структурна програма или чрез намеса на ниво проект.

Възможно е също така, при определени обстоятелства, всякакви допълнителни средства, набрани в резултат от комбинираните интервенции на ЕСИФ и ЕФСИ, да бъдат третираны като национално съфинансиране по програма в рамките на ЕСИФ.

КАК СЕ ПРИЛАГАТ ПРАВИЛАТА ЗА ДЪРЖАВНАТА ПОМОЩ ПРИ СЪЧЕТАВАНЕТО НА СРЕДСТВА ОТ ЕСИФ И ЕФСИ?

Средствата по ЕФСИ не представляват държавна помощ и не са предмет на правилата на ЕС за държавните помощи. Финансирането, предоставено на предприятията в рамките на ЕСИФ, освен ако не е предоставено при пазарни условия, може да съставлява държавна помощ, която подлежи на правилата на ЕС за държавните помощи.

Въз основа на своята модернизирана рамка за държавната помощ, Комисията ще направи оценка на финансирането по ЕСИФ, съставляващо държавна помощ. С цел улесняване на използването на ЕФСИ, Комисията ще извърши приоритетно и бързо оценка на съответствието между ЕСИФ и правилата за държавните помощи (в рамките на шест седмици след получаване на пълната информация).

КЪДЕ МОГАТ ОРГАНИЗАТОРИТЕ НА ПРОЕКТИ ДА ПОЛУЧАТ ПОМОЩ ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО НА СВОИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ?

Организаторите на проекти следва да използват пълноценно [Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси](#), където могат да намерят техническа и административна помощ и съвети по инвестиционни въпроси. Разработен съвместно от Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка, центърът помага на публичните органи и организаторите на проекти да определят, приоритизират, подготвят, структурират и изпълняват стратегически проекти и да използват по-ефективно фондовете на ЕС чрез мобилизиране на частен капитал. Част от този подход за обслужване на едно гише е и „[fi-compass](#)“, консултантска услуга за финансовите инструменти в рамките на ЕСИФ.

Освен това [Европейският портал за инвестиционни проекти](#) (ЕПИП) е нов уеб портал, даващ възможност на базираните в ЕС организатори на проекти — публични или частни — да достигнат до потенциални инвеститори в целия свят. Порталът се управлява от Европейската комисия и е създаден, за да отговори на желанието на инвеститорите да виждат повече потенциални възможности за инвестиране в ЕС на една централна платформа.

За повече информация вж.

[Европейските структурни и инвестиционни \(ЕСИ\) фондове и Европейският фонд за стратегически инвестиции \(ЕФСИ\)](#)

[Плана за инвестиции за Европа / ESI Funds Open Data Platform](#)

[@jyrkikatainen](#) [@CorinaCretuEU](#) [@EIBtheEUBank](#) [#InvestEU](#)

[Приносът на европейските структурни и инвестиционни фондове за създаването на работни места и растеж, за плана за инвестиции и за приоритетите на Комисията](#)